

Krisialdi berri baten ostotsak

Azken hilabete hauetan sarritan entzuten ari gara, mundua ekonomia krisialdi berrian sartzen ari dela. Hori egiaztatzeko badaude zantzuak. Petrolioren prezioa inoiz baino apalago dago, 120 eurotik 30-34 eurora jautsi da. Oinarritzko metalak oso merke daude mundu merkatuetan. Langabezia-tasak zertxobait erori ostean arriskuan daude gora egingo ote duten, nahiz eta Espainiako Estatuan edo Grezian jadanik oso goian dauden. Interes-tasak ezin dira gehiago jaitsi, zero edo zerotik hurbil baitaude eta margen txikia dago eragingarriak izateko. Halaber, banku sistema ere jota dago, zorrez josita dagoelako, batik bat Europar Batasunean (EB) non Italiakoak eta Greziakoak porrot bidean sartu baitira, ahaztu gabe Deutsche Bankek 2015eko urtealdian 6,7 mila milioiko galerak izan zituela.

Zalantzarik gabe, Txinako ekonomia da petrolio eta oinarritzko metalen eskarian eragiten duena, eta bere ekonomia moteltzen ari denaren zantzuak daude. Ekonomia horrek bi digituetako hazkunde-tasak izan ditu azken hamar-kadetetan eta industrializatu da abiadura bizian, eta ondorioz, munduko merkatu gehienetan presente dago. Hazkunde hedakor hori sabaia jotzear dago eta eredu berri bati heldu behar dio, non barne kontsumoak eta hirugarren sektoreak protagonismoa hartu beharko baitute. Aurreikuspenen arabera hazkunde-tasa berriak %ko 6-7 ingurura eroriko dira.

Horrelako fenomenoak ez zaizkigu ezezagun egiten. Gure artean ere horrelako zerbait gertatu zen duela 50 bat urte. Espainiako Ekonomia Garapenerako Planak zirela eta, Euskal Herrian, baita Espainiako Estatuan ere, bi digituetako hazkunde-tasak izan genituen industriaren garapen desorekatuan oinarrituta. Urte batzuk beranduago, industriak sabaia jo zuen eta geroztik

Baleren Bakaikoa Azurmendi

EHU-KO IRAKASLEA

Hego Euskal Herrian oraindik ez dugu gainditu 2008an hasitako geldialdia eta hurrengo uzkurraldia begi-bistan dugu. Horrelako egoeran, langabezia bideratzeko politika publiko eragingarririk ez da sumatzen eta legebiltzarrek, bai estatu osoan, baita autonomia erkidegoetan ere, ez dute seriozki hartu enpleguaren afera

enplegua galdu besterik ez du egin industriak.

Petrolioaren prezio apalak esplikatzeko kontutan izan behar da ere erregai horren eskaintza handitu dela eta espresuki Saudi Arabiak indartsu jokatu nahi izan du, errege berriaren eitea garbi azaltzeko eta, bide batez, fracking bidez lor daitekeen erregai lehia prezioetatik at uzteko, baita Errusia, Iran edo Venezuela bezalako lehiakideak kaltetzeko ere. Azken aldi honetan, Irango petrolioaren eskaintza gehigarria kontutan hartu behar dugu. Beraz, petrolio kopurua erruz dago merkatuetan eta horrek jaitsarazi du bere prezioa.

Eta gure artean zer? Hego Euskal Herrian oraindik ez dugu gainditu 2008an hasitako geldialdia eta hurrengo uzkurraldia begi-bistan dugu. Horrelako egoeran, langabezia bideratzeko politika publiko eragingarririk ez da sumatzen eta legebiltzarrek, bai estatu osoan, baita autonomia erkidegoetan ere, ez dute seriozki hartu enpleguaren afera. Bidenabar aitortu behar da, legebiltzar horietako enplegu batzordeen emaitzak, orain arte bederen, ez direla izan oso baikorrak: lanpostuen malgutasuna areagotu eta prekarietatea indartu besterik ez baita egin, hiritar gehienaren kezka nagusia erantzunik gabe utzita.

Gure agintariak, noiz behinka, enpresari handiekin biltzen dira enpleguaz mintzatzeko. Bien bitartean, enpresari horiek enplegu murrizketak besterik ez dituzte burutzen. Adibide gisa, hor ditugu banku, Telefonica, ACB (Arcelor-Mittal), TRW eta besta enpresa askoren enplegu murrizketak. Orain Tubos Reunidos ere zerrenda horretan sartuko dugu. Hala ere, gure agintari politikoek beti prest enpresari botere etsuei men egiteko eta gainera diruz laguntzeko. ■